

Načrt ustvarjanja glasbe ali plesa v dvojicah (v času izobraževanja na daljavo ali tudi sicer)

Dr. Ada Holcar Brunauer

Zavod RS za šolstvo,
Poljanska 28, 1000 Ljubljana

ada.holcar@zrss.si

Dr. Dimitrij Beuermann

Zavod RS za šolstvo, OE Murska Sobota,
Slomškova ulica 33, 9000 Murska Sobota

dimitrij.beuermann@zrss.si

Načrt ustvarjanja glasbe ali plesa v dvojicah

Načrt ustvarjanja glasbe ali plesa pomaga učencem načrtovati lastni proces učenja. Učenci pri tem sodelujejo v parih (ali tudi nekaj večjih skupinah) ter v njih delujejo samostojno, učitelj pa jim le po potrebi pomaga pri delu. Načrt ustvarjalnega projekta je sestavljen iz petih skupin vprašanj, ki učence vodijo na poti ustvarjalnosti in hkrati učenja in pridobivanja novih znanj.

- **PRIPRAVA UČNE MIZE:** V prvem delu učenca izbereta gradivo, ki ga bosta uporabila; k temu ga usmerjajo vprašanja: Kaj bova uporabila kot glasbeno ali plesno gradivo? Kaj bo najin cilj? Kaj je treba storiti najprej? Kaj bova določila za delovni naslov projekta?
- **UČNI GRIŽLJAJI:** Naslednja skupina vprašanj razdeli pot do cilja v posamezne korake in spodbuja učenca, da razmišlja o posameznih sestavinah projekta: Kako bova določila mejnike na najini poti? Kako bova vedela, da napredujeva proti cilju? Kje lahko pričakujeva največje težave? Kje se začne »ciljna ravnina« projekta?
- **MOJSTRI ZA TO IN ONO:** V teh vprašanjih učenca razmišljata, kje bosta pridobila pomoč, če bo ta potrebna. Seveda je učitelj tisti, ki lahko pri tem pomaga najprej in največ, učenca pa lahko najdeta tudi druge vire pomoči ali sodelovanja. Kdo izmed naju bo opravil posamezne naloge? Kdo bo skrbel za pridobivanje povratnih informacij od drugih? Kdo bo zanje pripravil gradivo in vprašanja? Kdo nama lahko pomaga?
- **ZAME, ZATE, ZANJ:** Vsebina teh vprašanj umešča in povezuje projekt v večjo sliko znanj učencev. Takole: Zakaj je ta projekt pomemben za naju? Zakaj se je vredno potruditi? Zakaj ni dvoma, da nama bo uspelo? Zakaj sva že zdaj ponosna na svoj bodoči izdelek?
- **NASTOP SE PRIBLIŽUJE:** Naslov, ki želi opozoriti na časovno sestavino projekta, pri tem uporabi vprašanja: Koliko časa imava za delo pri projektu? Kdaj je treba končati delo? Kdaj bo vsak izmed naju opravil posamezne naloge? Kdaj bomo določili čas za generalko pred nastopom?

~ No, seveda, skupina je lahko tudi nekaj večja. ~

* Pa zakaj je treba zapisati vse to, se morda kdo povpraša. Ker se besede porazgubijo, kar je zapisano, pa ostane.

O samostojnem delu učencev nasploh

Predstavljeni načrt ustvarjanja glasbe ali plesa omogoča učencem vsebinsko in časovno načrtovanje učenja, ki ga v razredu običajno vodi učitelj, pri izobraževanju na daljavo pa mora učenec sam voditi proces, pri tem iskati osebni smisel učenja in povezavo z lastnimi interesi.

Pri tem si je mogoče ogledati tudi nekatere skupne značilnosti dela na daljavo.

Kaj lahko učenec naredi samostojno in kje potrebuje podporo učitelja ter sošolcev?

Učenec ob podpori učitelja in sošolcev oblikuje kriterije uspešnosti, ki ga usmerjajo na poti učenja. Pomembno je, da se učenec lahko sam odloči, s katerim dokazom bo pokazal novopridobljeno znanje, pri čemer ga učitelj spodbudi k čim večji izvirnosti izdelka (skladba, zvočna oddaja, spletna stran, časopis, oglas, reklama, strip, pismo, glasbena kritika, zahvala, igra vlog idr.).

»Ključnega pomena je, da si učitelj in učenci izmenjujejo povratne informacije z namenom premagovanja vrzeli v učenju ter izboljšanja dosežkov. Učenci si povratne informacije o kakovosti nastalega izdelka podajo najprej med seboj, šele nato jih poda učitelj. Po prejetih povratnih informacijah učenec svoj izdelek še izboljša.« (Holcar Brunauer in Kregar, 2019)

Kje učenec hrani nastale izdelke oz. dokaze o učenju?

Učenec lahko shranjuje svoje izdelke v oblaku (spletna učilnica, G-drive itd.). Dokazi oz. izdelki nastajajo v zvezku ali pa jih učenec shrani v spletno mapo oz. portfolio (npr. posnetek skladbe ali fotografija dokaza/notnega zapisa). Pomembno je, da ima do njega varen dostop in da prostor lahko deli z učiteljem. To učitelju omogoča, da lahko vodi evidenco o učenju in dokazih svojih učencev. Hkrati pa ima vpogled v pokritost ciljev in standardov znanja.

Kaj pridobi učenec z osebnim načrtom?

Individualni načrt učenja učenca spodbuja k prevzemanju odgovornosti za svoje učenje in k razvoju samoregulacijskih spretnosti. Učenec z njegovo pomočjo razmišlja, kaj že zna in zmore, kaj se bo še moral naučiti in kako bo potekal njegov proces učenja v nadaljnjih korakih. Učitelj učenca v procesu učenja podpira in usmerja na daljavo ter mu daje povratne informacije.

Osebni načrt učencu omogoča, da ima možnost izbire, kaj se bo učil, kdaj se bodo učil in kako se bodo učil. Učenec aktivno sodeluje in usmerja svoje učenje ter gradi mrežo z vrstniki, ki ga podpirajo na poti učenja. Ob tem izbere način predstavitve naučenega, ki mu najbolj ustreza in je prilagojen njegovim zmožnostim, željam, predznanju in učnemu slogu.

Učenec, ki se zna učiti, pozna in uporablja ustrezne učne strategije in strategije reševanja problemov, pozna močne in šibke točke lastnega znanja, zna sam oceniti svoje dosežke, kritično razmišlja o namenih učenja, je sposoben motivirati samega sebe, vztrajati pri učenju in upravljati s časom ter ima pozitiven odnos do učenja (Marshall in Drummond 2006).

Osebni načrt učencu pomaga pri načrtovanju ne le šolskih predmetov, ampak tudi načrtovanju na drugih področjih življenja.

Individualni načrt učenja učenca spodbuja k prevzemanju odgovornosti za svoje učenje in k razvoju samoregulacijskih spretnosti.

Pomembno je, da se učenec lahko sam odloči, s katerim dokazom bo pokazal novopridobljeno znanje, pri čemer ga učitelj spodbudi k čim večji izvirnosti izdelka.

Viri

Holcar Brunauer, A. in Kregar, S. (2019). Glas učenca in formativno spremljanje. *Vzgoja in izobraževanje*, 50, št. 2-3, str. 8–14.

Marshall, B. in Drummond, M. J. (2006). How teachers engage with assessment for learning: lessons from the classroom. *Research Papers in Education*, 21, št. 2, str. 151–170.

Splošni načrt učenja: <https://www.zrss.si/zrss/wp-content/uploads/moj-nacrt-ucenja.pdf>.

Wikihow: Treasure Map: <http://www.wikihow.com> (dostop 25. 1. 2021).